

TASARRUF AMACIYLA 'ENERJİ YÖNETİCİSİ' GÖREVLENDİRMEK ZORUNLU OLDU

# Enerji sektöründe yeni iş ilanı

Sinan TARTANOĞLU

**A**NKARA - Enerji verimliliğini arttırmak amacıyla, konutlar, kamu kurumları ve sanayi tesislerinde enerji yöneticisi atamak yasal zorunluluk haline getirildi. Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü (EİE), Makina Mühendisleri Odası (MMO), Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) ve Gazi Üniversitesi'nin açtığı kurslardan sertifika alan, üniversitelerin makina, elektrik veya elektrik-elektronik mühendisliği bölümü mezunları "bina-tesis enerji yöneticisi" olabiliyor. MMO Başkanı **Ali Ekber Çakar**, bina enerji yönetimi ile ilgili olarak, "Bu sistem yüzde 35 oranında tasarruf öngörüyor. Geç kalmış ama iyi bir başlangıç" değerlendirmesini yaptı.

2007 tarihli Enerji Verimliliği Yasası doğrultusunda 2008 yılında çıkarılan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik gereğince sanayi tesisleri, konutlar ve kamu binalarında enerji yöneticisi görevlendirilmesi zorunluluk haline getirildi. Enerji yöneticileri, enerji verimliliği danışmanlık şirketlerinin kadrosunu oluşturacak.

## Konutlara 'enerji kimliği'

MMO Başkanı Çakar'ın verdiği bilgilere göre, yeni yapılanmada tüm konutlar en geç 2017 yılına kadar "enerji kimlik belgesi" sahibi olacak. Kimlik belgeleri ve belgelerin edinilmesi için tüm teknik hizmet yetkili "enerji verimliliği danışmanlık şirketleri" tarafından verilecek. Şirketlerin kadrosu da "enerji yöneticisi sertifika programından mezun olan uzmanlar"dan oluşacak. Firmaların yetki alabilmesi de MMO ve EİE eğitimine ve iznine bağlı olacak.

Kimliklendirme iki aşamada gerçekleştirilecek. Mevcut konutlar, yapılacak etütler sonunda enerji tasarrufu niteliklerine göre, A ile F dereceleri arasında sınıflandırılacak. Elektrikli ev aletlerinin tasarrufunu gösteren işaretlere benzer şekildeki bu sınıflandırma sayesinde konutun "enerji tasarrufu konusundaki durumu" belirlenmiş olacak. Mevcut binaların 2017 yılına kadar enerji verimlili-

ği konusundaki eksikliklerini tamamlayarak kimlik belgesi sahibi olması sağlanacak.

## Yeni konutlara en az C sınıfı

Ocak 2011 tarihinden itibaren "yeni" sıfatı kazanan konutlar, daha yapı kullanım izni alma aşamasında enerji kimlik belgesi edinmek zorunda olacak. Yeni binaların kimlikleri, mevcut konutların aksine, A ile F arasında değil, A ile C arasında sınıflandırılacak. Böylece yeni konutların verimlilik konusunda standardın üstünde inşa edilmesi sağlanacak. Ruhsat aşamasında C sınıfının altında olmasını sağlayacak özelliklere sahip olduğu enerji yöneticileri tarafından belirlenen yapıların eksiklikleri yine enerji yöneticilerinin vereceği teknik hizmet ile giderilecek.



**Enerji verimliliğini ve tüketimden tasarrufu sağlamak amacıyla alınan önlemlere bir yenisi eklendi. Yasalaşan düzenlemeye göre binalar ve sanayi tesisleri zorunlu olarak enerji yöneticisi istihdam edecekler. Düzenlemeyle enerjide yüzde 35 tasarruf sağlanması hedefleniyor.**

Sanayi tesisleri de aynı şekilde enerji verimliliği danışmanlık şirketlerinin vereceği teknik hizmetin ardından kimlik belgesi sahibi olacak. Çok fazla enerji tükettiminin gerçekleştiği sanayi tesislerinde bu uygulama ile tüketim azaltılacak, verimlilik arttırılacak, tasarruf sağlanacak.

## Yeni iş alanına yeni istihdam

EİE, MMO, EMO ve Gazi Üniversitesi, yasa ile oluşan bu yeni enerji yöneticiliği iş alanında istihdamın sağlanması amacıyla sertifika programı düzenliyor. Konutlarda enerji yö-

neticileri için verilen sertifika programına "makina, elektrik veya elektrik-elektronik mühendisliği veya teknik eğitim fakültelerinin makina veya elektrik bölümlerinde lisans eğitimi görmüş" katılımcılar kabul ediliyor. Sanayi işletmelerinde görevlendirilecek enerji yöneticiliği için verilen sertifika programına ise "Sanayi işletmelerinde mühendislik, organize sanayi bölgelerinde makina, elektrik veya elektrik-elektronik mühendisliği bölümlerinde lisans eğitimi görmüş gerçek veya tüzel kuruluşlardan gerçek katılımcılar" kabul ediliyor. Sanayide enerji yöneticisi olmak isteyen mühendislerin en az iki yıl mesleki tecrübeye sahip olması gerekiyor. Kurs, 2 gün uygulamalı 8 gün teorik olmak üzere 10 tam günü kapsıyor. Verilen teorik eğitimde "Türkiye'de ve Dünyada Genel Enerji Durumu, Enerji ve Çevre Mevzuatı, enerji etütleri, verimlilik artırıcı projeler, ölçüm ekipmanları, ölçüm teknikleri, ısı yalıtımı, iklimlendirme sistemleri, atık ısı kullanımı" gibi konular ele alınıyor.

## MMO'da verimlilik laboratuvarı

MMO Başkanı Ali Ekber Çakar, oda bünyesinde hem konut, kamu binaları ve sanayi tesisleri için teknik hizmet verecek enerji yöneticileri adayları hem de bu yöneticilerin istihdam edileceği

enerji verimliliği danışmanlık şirketleri için sertifika programı düzenlediklerini söyledi. Çakar, temel müfredatın EİE tarafından belirlendiği kurs programının uygulamalı eğitim ayağı için Kocaeli'de laboratuvar kurdukları bilgisini verdi.

Çakar, enerji yöneticiliği sisteminin ülke ekonomisine katkısını ise Türkiye'de ısı yalıtımında çok tercih edilen bir yöntem olan "mantolama" örneği ile anlattı. Çakar, "Bu kadar çok yapılan bir işlem teknik eksiklikler içerebiliyor. Binanın mantolama ihtiyacının olup olmadığı, varsa kaç santimetre mantolama yapılması gerektiği gibi konularda ön tespitlerin yapılması gerekiyor. Ayrıca zaten mantolanmış binaların da incelenmesi gerekiyor. Çünkü doğru yapılmayan mantolama işlemi su alabiliyor ve 6 ay içinde bina cephesinde çatlaklar meydana geliyor. İşte enerji yöneticilerinin, bu tür tüm enerji verimliliği yöntemlerindeki teknik destek eksikliği kapatması bekleniyor" diye konuştu.

Enerji verimliliği danışmanlık şirketlerinin ülke genelindeki sayısının yaklaşık 30 olduğu bilgisini veren Çakar, "Yapılan bir araştırmaya göre, Türkiye'nin yapı stoku yaklaşık 9 milyon. Hane sayısı ise yaklaşık 20 milyon. 2017 yılına kadar bunların hepsinin enerji kimlik belgesi sahibi olması gerektiği düşünüldüğünde 30 tane enerji verimliliği danışmanlık şirketi kesinlikle yeterli değil" dedi.

## Geç kalındı

Türkiye genelindeki tüketim miktarını aşağı çekmenin ve tasarruf sağlamanın mümkün olduğunu söyleyen Çakar, "Enerji yöneticiliği sistemi yaklaşık yüzde 35 oranında tasarruf öngörüyor" dedi. Çakar, enerji verimliliği uygulamasının daha çok yeni olduğunu, bu yüzden uygulamada oluşabilecek hatalar için yeni düzenlemeler yapıldığını söyledi. Çakar, enerji yöneticiliği sistemi için "Geç kalmış iyi bir başlangıç" değerlendirmesini yaptı. ■

ENERJİ KİMLİK BELGESİ		
Belge No Bina tipi İnşaat yılı Kazanma alanı Ada, Parsel Adres	Tarih Belgeyi Düzenleyen Oda Sınıfı No Belgenin Son Geçerlilik Tarihi İmza	
Mülk sahibi: İsim: Adres:	Müşterek tesis/bina sahibi (gerekiyorsa) İsim: Adres:	
Enerji tipine göre yıllık tüketimler:		
Enerji Kullanım Alanı	Nihai Enerji Tüketimleri kWhsaat	Birincil Enerji Tüketimleri kWhsaat
Isıtma:		
Sıhhi sıcak su:		
Soğutma:		
Aydınlatma:		
TOPLAM:		
Isıtma, sıhhi sıcak su iletimi, soğutma ve aydınlatma için enerji tüketimleri (birincil enerji olarak)	Nihai tüketim: .....kWhsaat/m <sup>2</sup> yıl	Emisyon salımı: .....kg esd. CO <sub>2</sub> /m <sup>2</sup> yıl
Tasarruflu Bina	Ortalama Bina	Düşük Bina
A	B	C
D	E	F
Enerji Tüketimi Yı		

